

**SCHRIFTELIJK ANTWOORD OP SCHRIJFTELIJKE VRAAG BUITEN DE
RAADSZITTINGEN**

2023/023

Indiener : K. Lauwers

Datum indienen : 29 januari 2023

Vraag: Circulair engagement beton

Coördinator: Strategie en Ontwikkeling

Antwoord college

De vraagsteller vraagt hoe, naar aanleiding van het betonakkoord, een nulmeting wordt georganiseerd.

Met de ondertekening van het betonakkoord gaat de stad Mechelen de inspanningsverbintenis aan om bij te dragen aan de verzilvering van onderstaande ambities uit het akkoord:

- Tegen **2030** beogen we **50% vermindering van CO2-eq-uitstoot** van beton toegepast in het Vlaams Gewest (inclusief ontginning en hergebruik van grondstoffen, transport en bouw/installatie) **t.o.v. de emissies in 1990**;
- Tegen 2050 werken we naar 0 kg CO2-eq-uitstoot per m³ beton toegepast in het Vlaams Gewest;
- Tegen 2030 wordt alle beton dat vrijkomt bij sloop en waarvan de kwaliteit geschikt is voor de productie van hoogwaardige betongranulaten hergebruikt in stortklaar beton, wegenbeton en/of geprefabriceerd beton;
- Tegen 2030 worden gebouwen en kunstwerken zo ontworpen dat betonnen elementen maximaal hergebruikt kunnen worden, of dat de functionele aanpasbaarheid maximaal is en dat het gebruik van storende stoffen welke een hoogwaardige recyclage belemmeren, vermeden wordt.
- Tegen 2030 moet voor elke toepassing van beton het meest geschikte duurzame betonmengsel gebruikt worden. Rekenregels en kwaliteitsborging dienen hieraan aangepast te worden.

Daarin kan de stad de volgende acties in ondernemen:

- Duurzaamheid als criterium mee te nemen bij zowel ontwerp, uitvoering als oplevering;
- De milieukost van materialen te integreren in projecten;
- Onze aanbestedingsprocedures aan te passen opdat een minimale milieu-impact aangemoedigd wordt;
- Een voortrekkersrol en voorbeeldfunctie op te nemen;
- Beleidsinstrumenten in te voeren ter bevordering van het gebruik van duurzaam beton;
- Opdrachtgevers, ontwerpers en studiebureaus, producenten en uitvoerders sensibiliseren.

Vanuit de pilootprojecten waarin de stad al langer stuurt op vlak van algemene circulaire strategieën als hergebruik, toekomstbestendigheid en aanpasbaarheid, is het team Klimaat nu ook gestart aan een traject met de dienst Infrastructuurprojecten Openbaar Domein. Het doel is om deze circulaire strategieën en de daarop geënte werkwijze binnen hun dienst te operationaliseren en op te schalen. Dat gebeurt op drie niveaus:

1. **op technisch niveau:** door concrete aanbevelingen en suggesties te doen op uitvoeringsniveau mbt materiaalsamenstelling en uitvoeringsvoorschriften (technische bepalingen in de opdrachtgeving, dwingende instructies, etc.)
2. **op niveau van opdrachtgeving:** door voor aanbestedingsprocedures te kiezen die aansturen op samenwerking en transparantie tussen bouwactoren en onderhandeling toelaten (in geval van onwenselijke resultaten);
3. **op procedureel niveau:** door op basis van het werkingskader IPOD stappen of instrumenten toe te voegen

Hiertoe wordt vanuit de verschillende relevante diensten samengewerkt om deze werkwijze maximaal te integreren. Het is duidelijk dat de stad dit betonakkoord inbedt in een zeer pro-actieve werking rond circulair bouwen.

Om terug te komen op de vraag op welke manier er een nulmeting kan worden georganiseerd:

Het betonakkoord is geformuleerd als een inspanningsverbintenis, als een manier om verschillende betrokken partijen vanuit hun specifieke rol aan het terugdringen van de impact van beton (op het vlak van materiaal en CO₂-uitstoot) te laten werken. Het akkoord biedt vooral een aantal acties die ons en de andere spelers kunnen helpen aan de doelstellingen te werken. Binnen het akkoord zijn een aantal richtcijfers opgenomen, maar geen indicatoren om dit te meten. Het is ook zeer moeilijk om dit te doen: het meten van de milieu-impactreductie gerelateerd aan bouwmaterialen is een complexe, zometer onmogelijke opgave. Ieder vermeden materiaal- of grondstofgebruik betekent immers de grootste impact. Voor ieder gebouw- of infrastructuurprojecten waarvoor de toepassing van beton echter

noodzakelijk wordt geacht zouden we kunnen monitoren op het aantal aanbestedingen waarin de principes uit het betonakkoord wordt toegepast, maar dan nog zien we daarbij veel andere belangrijke circulaire strategieën over het hoofd. Een extrapolatie van de impactberekeningen van een bepaalde pilotwerf zou daar een aanvullende, maar zeker niet sluitende methode voor kunnen zijn. Deze uitdaging wordt samen met de sectorfederaties en bovenlokale overheid opgepikt.

Het is een nadeel dat de vooruitgang niet echt gemeten kan worden. De grootste winst zit immers in het beperken van het gebruik van beton en dat is hoe dan ook niet 'meetbaar'. Door de inspanningen van verschillende betrokkenen en binnen de verschillende domeinen, zullen in elk geval belangrijk stappen gezet kunnen worden.

Mechelen, 15 februari 2023

Oprichting burgemeester wd.
van 3.1.2022, in toepassing
van artikel 280 decreet lokaal bestuur



Myriam Colle
algemeen directeur wd.



P. Princen
schepen